

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PROGRAM POTPORE ZA PROIZVOĐAČE MANDARINA
ZA 2019. GODINU

Zagreb, svibanj 2019. godine

1. UVOD

Proizvodnja agruma u poljoprivrednoj proizvodnji Republike Hrvatske zauzima vrlo važno mjesto, a najvećim dijelom koncentrirana je u Jadranskoj Hrvatskoj gdje se na površinama od oko 2.000 ha najvećim dijelom proizvode mandarine, a nešto manje klementine, limuni, naranče i ostali agrumi.

Urod mandarina iz godine u godinu oscilira ovisno o primijenjenim agrotehničkim zahvatima u proizvodnji, klimatskim prilikama i štetnim organizmima. Jedan od najznačajnijih štetnih organizama koji se pojavljuje na mandarinama svakako je Sredozemna voćna muha *Ceratitis capitata* (Wiedemann).

Zbog velikih gospodarskih šteta koje Sredozemna voćna muha *Ceratitis capitata* (Wiedemann) uzrokuje na plodovima agruma i drugim biljkama domaćinima na području doline Neretve, ministar poljoprivrede donio je Akcijski plan o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje sredozemne voćne muhe – *Ceratitis capitata* (Wiedemann) u dolini Neretve za razdoblje od 2018. do 2021. godine, kojim se određuje način sustavne provedbe fitosanitarnih mjera za suzbijanje Sredozemne voćne muhe s ciljem iskorjenjivanja ovoga štetnika.

U razdoblju od 2001. do 2014. godine na području Republike Hrvatske provodio se Program posebnog nadzora Sredozemne voćne muhe *Ceratitis capitata* (Wiedemann) čiji su rezultati ukazali na veliki gospodarski značaj ovoga štetnika i njegovu rasprostranjenost u području proizvodnje agruma te nužnost poduzimanja odgovarajućih fitosanitarnih mjera kako bi se spriječilo njegovo daljnje širenje.

2. PRAVNA OSNOVA

Program potpore za proizvođače mandarina za 2019. godinu (u daljnjem tekstu: Program) donosi se na temelju članka 39. Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, broj 118/18).

Potpore iz Programa dodjeljuje se u skladu s *Uredbom Komisije (EZ) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru* (SL L 352, 24. prosinca 2013.) kako je izmijenjena *Uredbom Komisije (EU) 2019/316 od 21. veljače 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru* (SL L 511, 22.2.2019.)

3. TRAJANJE PROGRAMA

Program se provodi u 2019. godini.

4. STANJE I CILJ PROGRAMA

Mandarine i klementine su vrste koje se proizvode isključivo na području Jadranske Hrvatske, u dubrovačkom obalnom području, na otocima Hvaru, Korčuli, Lastovu i Visu te području Opuzena i dolini rijeke Neretve.

Na mandarine otpada 95 % od ukupnih površina pod agrumima.

Ovu proizvodnju, osim proizvodnje na uskom arealu, karakterizira i veliki broj proizvođača koji proizvode mandarine i klementine na malim parcelama.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2017. godini površine pod mandarinama, uključujući klementine, iznosile su 2.017 ha. U razdoblju od 2013. do 2017. godine prosječna proizvodnja mandarina i klementina iznosila je 42.220 t.

U proizvodnji mandarina i klementina jedan od najznačajnijih problema s kojima se suočavaju proizvođači, a koji čini znatan iznos uloženih financijskih sredstava je suzbijanje Sredozemne voćne muhe *Ceratitis capitata* (Wiedemann).

Kako bi se spriječilo daljnje širenje i suzbila prisutnost Sredozemne voćne muhe *Ceratitis capitata* (Wiedemann) u nasadima mandarina i klementina, korisnici potpore iz ovoga Programa obvezni su tijekom njegove provedbe pridržavati se mjera propisanih:

- Naredbom o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje Sredozemne voćne muhe – *Ceratitis capitata* (Wiedemann) (Narodne novine, broj 73/18) i
- Akcijskim planom o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje Sredozemne voćne muhe – *Ceratitis capitata* (Wiedemann) u dolini rijeke Neretve za razdoblje od 2018. do 2021. godine.

Stoga je cilj ove potpore poboljšati ukupne rezultate i održivost proizvodnog potencijala oštećenog uslijed velike rasprostranjenosti i štetnog djelovanja Sredozemne voćne muhe *Ceratitis capitata* (Wiedemann) te stimulirati provođenje aktivnosti iz Akcijskog plana koje uzrokuju dodatne troškove u proizvodnji.

5. KORISNICI POTPORA I PROVEDBA PROGRAMA

Korisnik potpore je proizvođač mandarina i klementina koji je upisan u Upisnik poljoprivrednika za površine na kojima proizvodi mandarine i klementine i koje su upisane u ARKOD sustav Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Iznos potpore utvrđuje se razmjerno površinama pod mandarinama i klementinama upisanima u ARKOD sustav Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

U slučaju da iznos potpore predviđen Programom nije dovoljan za prijavljene površine izvršit će se proporcionalno umanjeње iznosa svim prijavljenim korisnicima potpore po površini.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju obavlja administrativnu obradu zahtjeva za potporu, kontrolu na terenu te isplatu potpore proizvođačima mandarina i klementina.

6. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA

Za provedbu Programa potpore osigurana su financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2019. godinu u ukupnom iznosu od 20.000.000,00 HRK.